

**О.А.ДЮДЯЄВА (УКРАЇНА, ХЕРСОН)
РОЗВИТОК РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ –
ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ**

Херсонський державний аграрний університет, м. Херсон, Україна dyadyeva.olga@gmail.com

В екологічному сільському господарстві ЄС використовують термін «organic farming» (органічне сільське господарство), який означає сприятливі для навколишнього середовища умови ведення сільського господарства, у тому числі ресурсозберігаючі форми. Органічне сільське господарство - це система виробництва, яка підтримує стан ґрунтів, екосистем і людей, базується на екологічних процесах, біорізноманітті, з урахуванням місцевих умов, а також намагається уникати методів з несприятливими наслідками. Важливою умовою такого господарства є точне дотримання низки екологічних умов, обмежень і вимог.

Органічними або екологічно чистими вважаються продукти, виготовленні з дотриманням вимог відповідних стандартів, які підтверджують їх екологічність на всіх стадіях життєвого циклу продукції. На сьогодні у світі склалися три міжнародні системи стандартів екологічного виробництва та переробки: Директива ЄС з органічного виробництва і маркування органічних продуктів № 834/2007 від 28 червня 2007р. і Директива ЄС № 889/2008 від 5 вересня 2008р., що встановлює детальні правила виконання Директиви ЄС № 834/2007 в частині органічного виробництва, маркування та організації контролю, Codex Alimentarius Guidelines for Organically produced food 1999/2001 та IFOAM Basic Standards (IBS). На базі цих стандартів у різних країнах світу розробляються та впроваджуються державні норми і правила органічного виробництва, з урахуванням фізико-географічних, соціальних та економічних особливостей цих країн. Станом на 01.01.2011 р. органічне сільське господарство практикується в 160 країнах світу. І якщо в 1998 р. в світі під органічними сільськогосподарськими угіддями було зайнято близько 8 млн. га, то в 2010 р. ці площі збільшилися у 5 разів, а кількість господарств, що займаються органічним виробництвом, на сьогодні більше 700 тис. Але, частка органічних земель ще дуже низька - 0,65% від площі всіх сільськогосподарських угідь світу. Серед лідерів - країни Західної Європи.

Ринок органічних продуктів (екологічно чистих) України швидко зростає, що робить його особливо привабливим для учасників ринкових відносин, проте вихід на цей ринок вимагає значних капіталовкладень і характеризується високим ризиком. Крім того, критерії віднесення товарів до екологічно чистих нечіткі та неструктуровані. Але, вже сьогодні багато хто із споживачів вважають приставку "біо" гарантією екологічної чистоти. Утворився окремий і дуже важливий сегмент споживачів екологічних товарів, у першу чергу продуктів харчування, - це діти, тому наповнення ринку такою продукцією має стати однією з першочергових задач розвитку вітчизняного агропромислового комплексу. З прийняттям та наданням чинності Закону України «Про органічне виробництво», який сьогодні знаходиться на доопрацюванні, лише розпочнеться формування нормативно-правової бази з органічного виробництва в Україні. Наступним етапом буде розробка технічних регламентів, підзаконних актів, де будуть виписані технічні вимоги щодо впровадження, становлення та роботи виробництв, органів державного контролю, консультаційних та сертифікаційних агенцій. Із розробкою та обговоренням проекту Закону розпочато регулювання сектору органічного виробництва в Україні. Виробники органічної продукції будуть захищені Законом при здійсненні ними діяльності, практикуючи принципи органічного сільського господарства. Це, в свою чергу, розширить асортимент сільськогосподарської продукції, поліпшить її якість, збільшить кількість органічної продукції, сформує справедливу ціну на неї, появиться офіційна статистика щодо підприємств, що займаються органічним виробництвом, а також площ і переліку органічної продукції в Україні.

Таким чином, розвиток виробництва органічної продукції (екологічно чистої та безпечної) в Україні є інновацією в її господарському комплексі. Такі виробництва мають стати високорентабельними, одержувати більші прибутки та бути екологічно безпечними.